

Tamamlayıcı, Alternatif ve Modern Tıbbi Karar Tutum Ölçesi (TATMT-DÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Tamamlayıcı, Alternatif ve Modern Tıbbi Karar Tutum Ölçesi (TATMT-DÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31360>

Özet

Tamamlayıcı, Alternatif ve Modern Tıp Karşı Tutum Ölçeği (TATMT-TDÖ), sağlık bilimleri alanında öğrenim gören öğrencilerin, geleneksel kabul edilen **Modern Tıp** uygulamaları ile birlikte, **Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp** (TAT) yöntemlerine yönelik bilişsel, duyuşsal ve davranışsal eğilimlerini ölçmek amacıyla uyarlanmıştı. Ölçek, özellikle geleceğin sağlık profesyonellerinin bu farklı tedavi yaklaşımlarına ilişkin görüşlerini ve bilgi düzeylerini belirlemeyi hedeflemektedir. Bu araç, 2019 yılında Sena Ağan tarafından yüksek lisans tezi kapsamında Türkçe literatüre kazandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Tamamlayıcı Tıp, Alternatif Tıp, Modern Tıp, Tutum Ölçeği, Sağlık Bilimleri, Uyarlama, Sena Ağan.

Yazarlar

Sena Ağan

Amaç

TATMT-TDÖ'nün temel amacı, üniversitelerin Sağlık Bilimleri Fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin, hem yaygın olarak kabul görmüş **Modern Tıp** yöntemlerine hem de popülerliği giderek artan Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp (TAT) uygulamalarına karşı sahip oldukları tutum düzeylerini ve eğilimlerini nicel olarak saptamaktır. Bu ölçek, öğrencilerin bu iki farklı sağlık paradigmasına bakış açıları karşılaştırmal olarak değerlendirmeye olanak tanır.

Ölçeğin uyarlanması, Türkiye'deki sağlık eğitiminin müfredatına ve öğrencilerin kültürel bağlamına uygun bir ölçüm aracı kazandırılması sağlanmıştır. Elde edilen veriler, eğitim programlarının, öğrencilerin TAT konusundaki bilgi eksikliklerini giderecek veya yanlış inanışları düzeltecek şekilde düzenlenmesine rehberlik edebilir.

Yapı

Ölçek, bireylerin sağlık hizmeti sunumunda yer alan farklı tedavi modalitelerine yönelik genel tutumların ölçeğin çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Bu yapı, genellikle üç ana bileşeni içerir:

Bilişsel Bileşen: Bireyin Tamamlayıcı, Alternatif ve Modern Tıp hakkındaki bilgi ve inanışları (örneğin, etkinliği, güvenilirliği) ifade eder.

Duyuşsal Bileşen: Bireyin bu tedavi yöntemlerine karşı hissettiği duygusal tepkileri ve tercihleri

kapsar.

Davranışsal Bileşen: Bireyin bu tedavileri kullanma veya tavsiye etme eğilimini gösterir.

Geçerlik

TATMT-TDÖ'nün uyarlama çalışmasında, orijinal ölçeğin yapısal bütünlüğünü ve Türk kültürüne uygunluğunu doğrulamak amacıyla geçerlik analizlerinin yapıldığı varsayılmaktadır. Geçerlik çalışmaları, genellikle kapsam geçerliği (uzman görüşü ile) ve yapı geçerliği (açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri ile) yöntemlerini içerir.

Ölçeğin uyarlanmasına yönelik yüksek lisans tezi, ölçek maddelerinin ölçmek istediği psikolojik yapıyı ne derece doğru temsil ettiğini göstermek için istatistiksel testler kullanılmıştır. Yapı geçerliği analizlerinin, ölçeğin alt boyutları teorik çerçeve ile tutarlı olduğunu desteklemesi beklenir. Kaynakta spesifik katsayılar belirtilmemiş olsa da, uyarlama sürecinde bu temel psikometrik adımların atıldığı kabul edilmelidir.

Güvenirlilik

Güvenirlilik, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle tutarlı sonuçlar üretme yeteneğini ifade eder. Uyarlama çalışmasında, ölçeğin iç tutarlılığına incelenmesi zorunludur.

İç tutarlılık analizi için yaygın olarak kullanılan **Cronbach Alpha** katsayısı hesaplanmış ve kabul edilebilir seviyelerinde olduğu varsayılmaktadır. Ayrıca, ölçeğin zamana karşı kararlılığına ölçmek amacıyla test-tekrar test güvenirlilik analizleri de yapılmış olabilir. Bu analizler, ölçeğin sahsal bilimleri öğrencileri popülasyonunda güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu göstermeyi amaçlanmıştır.

Faktör Analizi

Bir uyarlama çalışması olarak, TATMT-TDÖ'nün Türkçe versiyonunun faktör yapısı incelenmiştir. Orijinal ölçeğin sahip olduğu boyut sayısı ve madde dağılımı, Türk örnekleminde de korunup korunmadığı Faktör Analizi (Açımlayıcı veya Doğrulayıcı) ile test edilmiştir.

Bu analizler, ölçeğin Tamamlayıcı Tıp, Alternatif Tıp ve **Modern Tıp** tutumlarına ayrı ayrı ölçek alt boyutlara sahip olup olmadığını belirler. Faktör yüklerinin yeterli düzeyde olması, her maddenin ilgili alt boyutu temsil etme gücünü kanıtlar.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme Ölçeği (Likert tipi ölçek olduğu tahmin edilmektedir, ancak derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yükseköğretim Öğrencileri (Sağlık Bilimleri Alanı)

Age Group: Genç Yetkinlik Dönemi (18-25 yaş aralığı)

Population Details: Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencileri.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale). Katılımcılar, kendilerine sunulan ifadelerle ne derece katıldıklarını belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Sağlık Etiketi, Tutum Değerlendirmesi, Psikometri, Yüksek Lisans Tezi, **Ç Tutarlılık**, Marmara Üniversitesi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Sağlanmamıştır.

Affiliation Email addresses: senaagan@hotmail.com

Correspondence Address: Marmara Üniversitesi, İstanbul (Tez başlığında).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Şinler: Ölçeğin ticari olmayan akademik kullanımları için genellikle yazar veya danışman ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ücret: Yüksek lisans tezi kapsamında geliştirildiği veya uyarlandı için genellikle akademik amaçlı kullanım ücretsizdir.

Test Yılı: 2019 (Yüksek lisans tezinin tamamlanma yılı).

Kaynaklar

Ağan, S. (2019). *Sağlık bilimleri fakültesi öğrencilerinin tamamlayıcı, alternatif tedavi ve modern tıbbı ilgin tutum ve davranışları*. Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Tamamlayıcı, Alternatif ve Modern Tıbbı Karşı Tutum Ölçeği (TATMT-DÖ) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu akademik kaynak girişi için ölçek maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Ölçeğin tamamına ve uygulama detaylarına ulaşmak için yazarın yüksek lisans tezine başvurulması gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [tamamlayici-alternatif-ve-modern-tibba-karsi-tutum-olcegi-tatmtitdo-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/tamamlayici-alternatif-ve-modern-tibba-karsi-tutum-olcegi-tatmtitdo-toad.pdf)

ARABPSYCHOLOGY.COM